

СТИЛИСТИКА И ЛИНГВИСТИКА

СБОРНИК ИЗСЛЕДВАНИЯ,
ПОСВЕТЕНИ НА
ПРОФЕСОР ДОКТОР ДИМИТЪР ЧИЗМАРОВ
(1920-1986)

По случай 85 години от рождението му
и 20 години от неговата кончина

Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“
Велико Търново, 2009

Професор Чизмаров сред колеги българисти

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	5
Рашка Йосифова. <i>На учителя – с признателност</i>	9
Христина Станева. <i>Към проблема за стилистичното обучение и речевата култура в трудовете на проф. Димитър Чизмаров</i>	16
Вера Маровска. <i>Стил и видове стилистика</i>	20
Тодор Балкански. <i>Главните букви в летописния разказ на поп Методи Драгинов</i>	34
Любка Стоичкова. <i>Някои закономерности в оценъчната дейност на автора повествовател в ретроспективен текст (Върху материал от "Време под линия" на Иван Динков)</i>	39
Мария Ангелова-Атанасова. <i>Езикът на Цани-Гинчевите повести и унификационните процеси в българския книжовен език към края на XIX век</i>	49
Ваня Кръстанова. <i>Езикови маркери на научноучебния стил</i>	57
Вергиния Колева. <i>"Да си поприкажем сърцеоткровено" – комуникативни състояния на героите в повестта "Чичовци" на Иван Вазов</i>	63
Димка Димитрова. <i>Изучаване на сложните прилагателни имена в уроците по български език</i>	72
Красимира Алексова. <i>Между правилното и неправилното, книжовното и диалектното, източното и западното, столичното и провинциалното в Софийския макросоциум</i>	78
Цветана Карастойчева. <i>Още за синонимията в сленга</i>	90

Рашка Йосифова. <i>Устната книжовна норма при членуваните имена от мъжки род в единствено число</i>	103
Маргарита Симеонова. <i>Езикът като механизъм, отразяващ транслациите в културата</i>	115
Антон Гецов. <i>Цитатът в българската популярна преса – начини за (зло)употреба</i>	123
Стефан Гърдев. <i>Тоталният нов стил – more than jewelry: любов, обвита в шоколад (Лингво-етическо наблюдение)</i>	140
Кирил Цанков. <i>Към речниковата статия на думата малцинство</i>	151
Върбан Въргов. <i>Сърцето като културно-образен подстъп към човека и неговия микрокосмос в българската фразеология</i>	157
Милена Велева. <i>Структурни типове на родово вариране при съществителните имена в българския език</i>	169
Теодора Куртева. <i>За прякото и преносното значение като фактори на полисемията на префигурирания глагол</i> ...	184
Цветомира Венкова. <i>Неизразено допълнение с обобщено лична референция в българския език</i>	201
Пенка Радева. <i>Квазиизреченията в съвременния български език</i>	212
Анелия Петкова. <i>Езикова характеристика на топонимите в южната част на Плевенско</i>	220
Русин Русинов, Стоян Буров. <i>Из историята на българо-полските връзки и отношения в областта на езикознанието (До края на Втората световна война)</i>	235

ПРЕДГОВОР

Сборникът *СТИЛИСТИКА И ЛИНГВИСТИКА* се издава по решение на Катедрата по съвременен български език при Филологическия факултет на Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" и с одобрението на Факултетския съвет на Филологическия факултет и Академическия съвет на университета.

От назначаването му за преподавател в университета през 1965 година до пенсионирането му през 1985, което впрочем беше ускорено заради тежкото му заболяване, Димитър Чизмаров е член на Катедрата по българско езикознание (правоприемник на която е сега Катедрата по съвременен български език) и един от най-видните ѝ представители през 70-те и 80-те години на XX век. Димитър Чизмаров, подобно на своя колега Николай Ковачев, постъпва в университета в сравнително зряла възраст, когато има зад гърба си не само ярка педагогическа дейност, но и изяви в областта на методиката на обучението по български език и литература, езикознанието и литературата.

Димитър Чизмаров ще остане в историята на Великотърновския университет като строг към студентите, но високоавторитетен и изключително компетентен преподавател, сърдечен и фин човек и колега с тънко чувство за хумор, основател на учебните дисциплини практическа граматика и стилистика на българския език във Великотърновския университет, които още от самото начало успява да наложи като важни, структуроопределящи за бъдещите филолози дисциплини, и учен със запазено място в областта на лингвистиката, езиковата култура, стилистиката и книжовно-разговорната реч.

Този сборник, който съдържа статии и изследвания на негови колеги и ученици, но и на по-млади учени, които само са слушали за него и са чели неговите произведения, без да имат възможността лично да го познават като преподавател или колега, идва да

покаже, че паметта за професор Димитър Чизмаров в катедрата, факултета и университета е жива и неувяхваща, а преклонението пред стореното от него в областта на учебното дело и науката — дълбоко и искрено.

Май 2008 г.

Велико Търново

Проф. д-р Стоян БУРОВ,
ръководител на Катедрата
по съвременен български език